

La Yeu de l'Empordà

Any XXXIV.-Època 2:

Figueres, 14 d'octubre de 1933

Preu: 15 cts. - N.º 1514

Preus de subscripció:

Península. . . . . 2 ptes. trimestre.
Unió Postal . . . . . 3 " " "

Redacció i Administració: Garcia Hernández, núm. 5
TELÉFON N.º 137
Es publica els dissabtes

Punt de venda i subscripció:
Impremta, Llibreria i Papereria,
Garcia Hernández, 5

Franqueo concertado

Clínica Dental Ll. Coll de Cendra

Odontòleg

Rambla, 31

Telèfon, 131

FIGUERES

**SI NO
TENIU ENCARA RADIO...
I SI LA TENIU, PERO
NO ESTEU SATISFETS...**

...i si tot hi estant-ho, voleu conèixer les darreres novetats, visiteu el nostre establiment.
Som Representants Oficials de **PHILIPS RADIO**, i posem al vostre alçanç:
La garantia i l'organització del distintiu Philips.
La nostra especialització personal el servei dels nostres empleats per aconsellar-vos francament en matèria de Radio.

Representant Oficial **PERE BRUNET**
Plaça de Catalunya, número 13 :-: FIGUERES

Automovilistes!

Per estar ben servits, amb rapidesa i obtenir la mesura justa, vinguin al

Garatge Triomf - Estació Servei

Avda. República (abans carrer Nou), 163 - Telèfon, 239 - FIGUERES

on hi trobareu un servei ininterromput de:

GASOLINA

Olis, valvolines i grasses de les marques més acreditades

NEUMATICS

nous de totes mides i de les millors marques, reconstruïts, recauixats i d'ocasió.

Representant exclusiu per a la Província dels acreditats neumàtics anglesos « CASWELL » els millors del món.

Compra i venda d'automòbils nous i d'ocasió
Assortit de cotxes usats des de 500 pessetes amb perfecta marxa
Servei de rentar i engrassar cotxes. Reparacions de càmbres i neumàtics

Màquines per a escriure de varies marques

NOVES, RECONSTRUÏDES D'OCASIÓ
VENDES AL COMPTAT I A PLAÇOS
CANVIS - LLOGUER - REPARACIONS
PREUS REDUÏTS

LLUIS GIRE
FIGUERES - Monturiol, n.º 7 - Telèfon, 78

CLINICA DENTAL Vila Sabater Odontòleg

Ex-ajudant diplomad de l'Escola d'Odontologia de Madrid

Gabinet de Consulta i Laboratori de Prótesi Dental

Muntat segons els avenços científics per a la guarició de malalties de boca i dents

Rambla, 4 - FIGUERES - Hores: de 9 a 1 i de 3 a 7

Operacions sense dolor; Empastats de porcellana, or i plati;

Ponts fixes i movibles; Treballs d'alta escola;

Dentadures pel modern mètode anatómic

Perxas i Companyia

BANQUERS

Inscrits a la Comissaria de la Banca Privada

COMPTES CORRENTS en moneda nacional i estrangera.
COBRANÇA, descompte i negociació de lletres sobre totes les places d'Espanya i l'estranger.

GIRTS, ordres de pagament, transferències, cartes de crèdit.

IMPOSICIONS a interès en moneda nacional i estrangera, a la vista i a termini.

PRESTECES i CREDITS amb garantia de valors.

CANVI de tota classe de monedes i bitllets.

COMPRA-VENDA DE VALORS.—Subscripcions a emprèstits.

NEGOCIACIÓ, cobrança i descompte de cupons i títols amortitzats.

DIPOSITIS en custòdia de títols.

Aigua ORION

AMPOLLARADA

del Balneari TERMES ORION
Prodigiosa aigua «verge»

Formada per síntesi natural en les entranyes de la terra.

acratoterma - radiactiva
la més fluorurada d'Europa

Dipositari a Figueres:

Josep Burgell, Casades de Còdol, 15

Auto-GARAGE SPORT

Traslladat al nou local,
carrer 28 DE MAIG, 11

Pupilatges - Reparacions - Accessoris de tota mena

Teléfono n.º 70

FIGUERES

Taller Mecànic de Llorenç Calvet

Carrer Rosselló, núm. 4.-- FIGUERES

Reparació d'automòbils i maquinària en general.

Secció especial de soldadura autògena

soldant-se tota classe de peces com Blocs, carters, culates etc., etc., tant de ferro colat com d'alumini, a preus mòdics.

Representant dels acreditats motors a gasolina i BOMBES ROSARI marca «JACOB», producció nacional, que amb la mínima despesa s'extreu la quantitat major d'aigua.

Fàbrica de

mitges, mitjons, camisetes, pantalons, jersers, toreres, «refajos», etc., etc., de cotó, llana, fil, seda o estam, de qualitats superiors.

Casa única, en aquesta comarca, que treballa amb maquinària de la més moderna que es coneix.

Confecció esmerada en tots els articles.

Secció especial de gèneres a mida, al preu mínim dels tamanyos corrents.

Fàbrica i Despatx: JOAQUIM VERNIS

Garcia Hernández, 4. — FIGUERES

LES 20 CURES VEGETALS DE L'ABAT HAMON

La salut per les plantes

són el medicament natural, sa i inofensiu que vé demostrant des de fa 25 anys que es crearen, llur extraordinari poder curatiu. Exerceix una poderosa depuració i renovació orgànica restablint l'equilibri de la salut. No exigeixen un règim especial d'alimentació.

INDICACIONS

- N.º 1 Diabetes.
- " 2 Albuminúria.
- " 3 Reuma, Artrítisme.
- " 4 Anèmia.
- " 5 Solitària.
- " 6 Nervis, Epilepsia.
- " 7 Tos ferina.
- " 8 Regles doloroses.
- " 9 Cucs.
- " 10 Diarrea i enteritis.
- " 11 Obesitat, Paràlisi.
- " 12 Depurativa sang.
- " 13 Malalties l'estòmac.
- " 14 Mala circulació de la sang. Varices, Hemorroides.
- " 15 Tos, Grip, Bronquitis, Asma.
- " 16 Cor. Ronyons, Fetge, Eufeta.
- " 17 Restrenyiment.
- " 18 Ulceres estòmac.
- " 19 Ulceres varicoses.
- " 20 Preventiva malalt.

Encara que vostè hagi assajat tots els mitjans existents per a recuperar la salut sense aconseguir-ho, no desesperi de veure's lliure de la seva dolença. Demani avui mateix el llibre "La Medicina Vegetal" i el

BUTLLETÍ MENSUAL «Lo que dicen los curados» en el que es reproduïxen les cartes que rebem cada mes, demostrant la eficàcia d'aquesta meravellosa forma de curació PER MITJA DE PLANTES descobertes per l'Abat Hamon.

Comprovarà vostè mateix que encara hi ha un mètode senzill i natural, però segur, que podrà tornar-li la salut i la íntima satisfacció de la vida.

GRATIS

s'envia. Demani'l personalment o enviant aquest anunci en sobre obert i segell de 2 céntims.

Senyor Dtor. de Laboratoris Botànics y Marinos, Ronda de la Universitat, núm. 6, Barcelona.
Serveixi's enviar-me GRATIS I SENSE COMPROMÍS el butlletí mensual "Lo que dicen los curados" i el llibre "La Medicina Vegetal".

Nom.....
Carrer.....
Ciutat.....
Província.....

Venda a Figueres: Farmàcia VIDAL, carrer Joan Maragall

CONSULTORI-MÈDICO-QUIRÚRGIC JUBERT

Malalties de les criatures.

Malalties de la pell.

Cirurgia infantil. — Cirurgia dels ossos.

Diagnòstics.

Traslladat: Plaça Constitueció, 7, prals. — GIRONA

IOGURT FERRAN

Llet de fàcil digestió
indicada per als que sofreixen
de l'Estòmag i Ventrell

VI FERRAN

Yodo tanic fosfatat
Tònic reconstituent
i depuratiu

Garantia de bon despatx

DIPÓSIT DE BRAGUERS
Capillar Ferran Callicida Ferran

Tònic i regenerador del cabell

Cura ulls de poll i durícies

"RADIOOLA"

RADIO-RECEPTORS
RADIO-FONÓGRAFS
ALTAVEUS
PICK-UPS

Els aparells més perfectes són els de la

Radio Corporation of America

La màxima selectivitat i sintonització.

Models per a particulars, cassinos i teatres.

Vendes al comptat i a plaços

Exposició: Casa LLUIS GIFRE

FIGUERES, Monturiol, 7

Teléfono 78.

L'Aplec de Lliga Catalana a Terramar - Sitges

L'aplec del passat diumenge a Terramar serà una data en la història de la Lliga Catalana.

Els vint mil catalanistes que's reuniren a Sitges per escoltar la paraula del líder de la Lliga Catalana deixaren plenament demostrat que el resorgiment del nostre partit és una realitat, no solament pel nombre d'assistents sinó per la representació que portaven de milers i milers de ciutadans de Catalunya que's repleguen sota la senyera del nostre ideari.

Però malgrat la transcendència que té, avui, aquest acte, assoleix una importància més gran per l'esdevenidor.

L'aplec era de Joventuts de Lliga Catalana i de totes les comarques de la nostra terra hi acudiren a Sitges, desitjoses de que els hi fos senyalat el camí de treball per portar a la prosperitat el nostre poble.

I, certament que aquest els hi fou marcat: treballar per Catalunya procurant destruir les barreres d'odi que s'han aixecat entre els catalans perquè tots units, obtinguem la realització dels ideals que envejava Catalunya quant era trepitjada per la monarquia.

Es un espectacle que comou, veure l'estol de jovent ple d'alegria, i de dinamisme, amb que compta Lliga Catalana: Joventuts assenyades, plenes de responsabilitat, que sabran rebre en heretatge l'obra començada per l'insigne Prat de la Riba, seguida pels homes de la generació present i que portarà al seu fi la generació vinenta; no, al seu fi, sinó que continuarà aquesta obra perquè els problemes per alliberar i regentar la nostra terra no s'acabaran mai. Els problemes d'una nació són inacabables com ho són també els d'una regió que es governi a sí mateixa.

Els problemes de la regeneració d'un Estat necessiten homes que posin llur treball i llur esforç al servei dels ideals de la pàtria; doncs el govern assenyat dels pobles ha d'ésser interpretat pels que es disposen a fer-ho, no com un benefici, sinó com un sacrifici, deixant de banda els interessos particulars i els de partit, per governar per a tots els ciutadans.

Amb l'acte celebrat el passat diumenge queda marcada també una fita en el camí de les Joventuts de Lliga Catalana.

Endavant, companys; Jo també soc un soldat en aquest exercit de la pau, i també com tots vosaltres poso el meu esforç, petit, insignificant, com un gra de sorra en la immensa obra de l'edifici de la nostra Catalunya, d'aquest edifici que hem vist en somnis i que esperem esdevingui realitat.

Discurs pronunciat en l'Aplec de Terramar per l'il·lustre patrici En Francesc Cambó

Catalanes i catalans: Els que esperen de mi grans novetats, d'aquelles que fan rodar el cap, coses que prometin paradisos fantàstics, aneu a tenir una gran decepció. Un polític, quan es dirigeix al seu Partit, no pot dir mai novetats, que si novetats es poden dir, és que el Partit no està amb ell o ell no està amb el seu Partit. Un home de partit quan es diaigeix als seus, no ha de tenir més que una il·lusió, que és la que jo tinc en aquests moments, que en finir de parlar, tots vosaltres us diguen en definitiva; «Ha dit allò mateix que jo pensava».

Jo volia comentar, davant vosaltres, fets de la política espanyola i de la política catalana; volia explicar-vos també el que és, el que significa, la Lliga, on radica el secret de la seva força. Ja em permetreu que procuri escurçar tant com pugui les paraules que pensava dirigir.

La veritat és la força de Lliga Catalana

El secret de la força de la Lliga és fàcil d'explicar. La humanitat té una tendència i resistible a voler que l'enganyin, a desitjar que l'enguanyin. Els homes prefereixen la mentida falaguera que la veritat que no ho és tant, prefereixen la promesa enganyosa d'una benaurança immediata, que el convit a un esforç per a obtenir una benaurança segura. Els partits que s'improvisen i cauen tant de pressa com es varen improvisar, donen gust a aquest intent de la humanitat a ésser enganyada. En canvi, aquests partits que sorgeixen en un instant es desfan a la primera contrarietat. Estan soldats amb l'enguany, que és una baixa soldadura; estan units per la mentida i la realitat es cuida de dividir-los aviat. La lliga no ha volgut mai aquestes victòries fàcils: la Lliga, a les seves masses, els ha dit sempre que, seguint-la, les convida a l'esforç individual i a no tenir com a compensació sinó goigs i satisfaccions col·lectius. Els homes, dintre la Lliga, han de posar l'esforç al servei de la seva causa, i la causa no els permet més goig que la il·lusió de veure que un hom s'acosta al triomf de l'ideal i la satisfacció de sentir-se incorporats a les victòries que el Partit pugui assolir.

El caràcter negatiu prè per la República és la causa del desencany general

Parlant de la política espanyola, hem de reconèixer que avui hi ha, no a Catalunya únicament sinó a tota Espanya, i principalment fóra de Catalunya, un sentiment molt estès de desencant de la República. Aquella frase de l'Ortega i Gasset, que comentant el que era la República deia: «Mo es eso, no es eso», s'ho diuen avui la majoria dels espanyols. I jo us dic que no podia ésser altre cosa. Be han dit tots que la República vingué per una votació, que no vingué per la imposició d'una minoria, sinó per un vot majoritari. Però reflexioneu bé: la República vingué per un vot negatiu. No hi havia a Espanya un partit republicà fort que hagués preparat el poble, que hagués escampat un ideal, que hagués concretat un programa, perquè amb aquest programa hagués pogut recollir els assentiments conscients del poble. Hi havia un estat passional, en què el creient pensava que amb la República la religió catòlica no sofriria les mediatitzacions ignominioses a què en moltes manifestacions de la seva vida, la sotmetien els governs monàrquics; però al costat del creient, que pensava això, hi havia el sectari que esperava la República per a arrencar del cor dels ciutadans tota noció religiosa. El burges creia que amb la República la seva propietat estaria més consolidada, i barrejava el seu vot, o amb el comunista que volia socialitzar la propietat, o amb l'anarquista que volia destruir-la, o amb el que, més senzillament, esperava poder-l'hi prendre. Hi havia l'autonomista que en la desaparició de la monarquia hi veia la possibilitat de la instauració d'una República federal; però al costat d'ell, i barrejant el vot, hi havia l'unitari furiós, hi l'esperit assimilista, que pensant en la República francesa, creia que la que s'instaurés a Espanya arribaria a extirpar tot sentit, tota manifestació de diferencialitat que hi hagués entre les terres d'Espanya.

¿Què té d'estrany, si en aquella votació que portà la República, hi aportaren en un vot negatiu llur concurs homes que pensa-

ven i volien coses contràries, que té d'estrany que la República en concretar-se en una cosa real, no hagi pogut satisfer tot-hom? Si tots es creien que la República fóra la República seva, la que ells havien pensat, la que ells havien somiat, la que ells pensaven regir, és natural que en venir-ne una, prenent el color que ha pres, com hauria passat el mateix s'hi hagués prè el color contrari, hagués creat una immensa decepció. És la conseqüència fatal del triomf de tots els moviments negatius. Quant un moviment triomfa a base d'una negació en la qual poden participar homes que persegueixen finalitats contràries, la decepció és la conseqüència i l'endemà fatal del triomf. (Aplaudiments.)

Azaña, autèntic representant de l'actual República

Hi ha hagut un home que ha vingut a caracteritzar la República, a colorar-la, a donar-li una pròpia fesomia; ha estat el senyor Azaña i el senyor Azaña fent una política sectària, ha creat una República sectària que ha ofès els sentiments del major nombre d'espanyols, que ha quebrantat la riquesa pública, que ha reduït els recursos de tots. Però al costat d'això, que era fatal que passés, hi ha afegit un ingredient que és la causa que el desencant que ha produït la República en molts sectors de l'opinió espanyola vingui enverinat amb una profundíssima irritació. I és que el senyor Azaña, per damunt de totes les seves qualitats, té la d'ésser un gran polemista. El senyor Azaña, més que el Govern, sent la lluita; més que l'acció constructiva, sent el combat; és un home que disfruta lluitant, de paraula, però disfruta encara més lluitant amb l'acció, i l'acció d'un govern són les lleis, són els decrets, són les ordres. I el senyor Azaña, des que va pujar al poder fins que ha hagut de deixar-lo, no s'ha llevat un sol dia sense pensar, abans de començar el treball, a qui podria agreujar quins sentiments o quins interessos padria ferir. (Aplaudiments.) I és que aquest esperit irresistible de polèmica que el porta el seu temperament, a què el porta un pòsit de rencors i agravis, de quaranta o cinquanta anys de sentir-se humiliat i preterit per la societat en què vivia, que ha donat a la República aquesta manifestació agrassiva, que ha despertat en grans masses de la societat espanyola, al costat d'un desencant, un sentiment de protesta i d'irritació. (Aplaudiments.)

Els que demanen la Dictadura és perquè n'ignoren els estralls

En alguns aquest desencant i aquesta irritació han portat enyorances i desitjos dictatorials. Aquests, els que esperaven que els greuges que els causà la República els vingui a apaivagar una dictadura, aquests obliden que si la República ha estat raucorosa i sectària, és perquè ha vingut després d'una Dictadura; que l'acció destructora de l'economia espanyola, de la prosperitat d'Espanya, entrebancadora del treball per obra de l'acció socialista ha estat possible perquè Primo de Ribera va voler recolzar-se en proscriure totes les altres idealitats, i especialment la nostra, volgué recolzar-se damunt del partit socialista; i el socialista aprofità aquest monopoli de propaganda que disfrutà durant sis anys, per a crear les organitzacions que li han permès governar i mediatitzar els governs de la República. (Aplaudiments.)

Hi ha catòlics que, pensant en l'acció de dictadures estrangeres, les enyoren per a Es-

panya. Són catòlics que, més que creure en Déu, crenen en llurs interessos, i es pensen que una dictadura vetllaria per llurs interessos i ofegaria l'expressió de la voluntat de les classes populars. Jo diria a aquests catòlics que si com a homes de fortuna enyoren i desitjen una dictadura no saben que enlloc del món la riquesa individual pateix més que en els països de dictadura, tant si és dictadura roja, com si és dictadura blanca o negra (Aplaudiments.) Però jo els diria també que si desitgen per a Espanya una dictadura, que significa la deficiència de l'Estat, l'absorció de l'home per l'Estat, la destrucció de tota expressió lliure del pensar i de la intel·ligència humana, no tenen dret a dir-se catòlics ni tansols tenen dret a dir-se cristians. (Aplaudiments.) Perquè el model que s'inspiren totes aquestes dictadures és en l'organització del despotisme de l'Estat, que hi havia en l'Imperi Romà i que el Cristianisme vingué a destruir. Contra la idea de què l'home era de l'Estat, vingué la frase simbòlica de Crist: «Al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu.» (Ovació.) I és de Déu i no del Cèsar, és a dir, de l'Estat el més noble de l'home, que és la seva ànima immortal.

Ni com a catalans ni com a homes d'ordre no ens és un ideal la restauració monàrquica

N'hi ha d'altres que davant la irritació que els produeix l'obra dels governs que han regit la República, somnien en una restauració monàrquica. Com a catalans nosaltres no hi podem participar en aquest sentiment. Jo respecto tots els ideals; els respecto principalment quan estan preterits, quan estan perseguïts, però no podem oblidar, els catalans, que els homes que aixecan la badera d'una restauració comàrquica, tant parlen en pro de la Monarquia com parlen en contra de Catalunya. (Ovació.) I aquests, cal que sàpiguen que per dividits que estiguin els catalans, per profunds que siguin els greuges que hi hagi entre nosaltres, davant d'un atac contra Catalunya, tots lluitarem, cadascú en el seu camp, sense confusionisme pertorbador, però cada partit en el seu lloc cada home en la seva llar, fóra un soldat per a defensar els drets de Catalunya. (Ovació.)

Però, si com a catalans no podem mirar amb simpatia els propòsits d'una restauració monàrquica, com a homes de normalitat i d'ordre que som, tampoc nosaltres ho podem trobar un ideal, car en el fons significa una convulsió revolucionària.

Jo no retiro ni una sola paraula de les que vaig escriure en articles que foren molt bescantats, setmanes abans de venir la República, anunciant estralls que han vingut. Però jo us dic que els estralls de tot ordre que fatalment hauria de portar un nou canvi de règim, serien centuplicats. Avui el món sencer està sota una constel·lació diabòlica; avui és com si el geni del mal inspirés els homes i guies les col·lectivitats. Els menors problemes prenen uns caires de violència insospitats en altres temps; una convulsió qalsevol no és avui sinó un prefaci de moltes altres convulsions, i els que en desencadenen una, no podem tenir la ridícula pretenció de poder dirigir i canalitzar les que després se'n seguiran. El que predica una indisciplina ha d'acceptar per endavant totes les altres indisciplines; és una insensatesa creure que un home tingui dret a indisciplinar-se contra un poder i no pensi que tots els altres aplicaran el mateix principi per a indisciplinar-se contra d'ell. (Ovació.)

Els catastròfics

Jo ja sé que hi ha també a Catalunya, per desgràcia, com n'hi ha per tot el món —tinguen aquest consol— homes d'esperit catastròfic, homes que creuen que del suprem mal n'ha de venir la més gran purificació, i que desitgen que les coses s'enfonsin que les passions s'encrespin, que les lluites s'encenguin, que els poders caiguin, i creuen ells que damunt de totes aquestes runes hi poden ells clavar llur bandera, una bandera de pau, de prosperitat, d'amor. No pensen que damunt de les runes, sempre, per llei de la història, no apareixen sinó bèsties famolenques i els animals més repugnants. (Ovació.)

Una de les coses més impressionants que jo he llegit en la meua vida és una declaració continguda en el llibre de la que fou la Princesa Maria de Rússia, neboda del sar en què, explicant les vigílies de la revolució bolzevic, quan encara hi havia a Rússia una República parlamentària i democràtica, diu: «Tots, a la Cort, desitjàvem el triomf del bolzevisme, perquè creïem que el bolzevisme, era el preludi de la pau i finiria el cicle de la revolució.» I ja veieu el que ha vingut a Rússia amb el bolzevisme.

I tots els que avui esperen que d'una convulsió en surti l'ordre, que contemplin també el que ha passat a Cuba, on s'ajuntaren tots per a destruir en Machado, creient cada un dells que s'establiria l'ordre, el seu ordre, aquest diferents ordres que s'havien d'establir i que són els que estan ensagnant els carrers de L'Havana, els que estan incendiant els «ingenis» de Cuba, perquè cada un d'aquests ordres creu que té el dret de prevaler per la força sobre tots els altres. (Aplaudiments.)

Ja és hora que Espanya acabi amb el problema artificial del règim

A Espanya, com a tot el món, tenim avui multitud de problemes plantejats, i no cal esperar que s'afrontin i es resolguin, pensant en el país, pensant en l'interès de tots, sinó eliminem de les lluites polítiques la maleïda qüestió del règim, que tot ho enverina, que tot ho pertorba, que tot ho ajorna. Fins que a Espanya no tinguem un règim consolidat, viurem en un perió de d'interinuitat anàrquica, ens trobar en la situació d'un malalt al qual estan operant i no li cusen encara les ferides, i mantenen l'operat oberts amb el perill que, a cada moment, una infecció acabi amb la seva vida. Ja és hora que a Espanya acabem amb aquest problema artificial del règim. Se'n parla avui, perquè no és del gust de tots, de què acabem amb la República. ¿Es que ja estan segurs, els que això dinen, que fóra del gust de tots la Monarquia? ¿Es que no venen que a l'endemà d'haver enderrocat un règim en un país, no s'ha canviat res? Els homes són iguals, amb les mateixes passions, amb els mateixos defectes només amb aquella borbateria demagògica que transforma els homes en les primeres setmanes d'un triomf, sobretot quan aquest triomf ha estat cruent. Entre la solució d'una convulsió revolucionària que ensorri la República i la d'un moviment ciutadà per apoderar-se del règim, pensant en tots els espanyols, preocupant-se de respectar tots els sentiments i de vetllar per tots els interessos legítims, nosaltres, reconeixent que això no és popular avui nosaltres, per un sentiment de responsabilitat i de deure, proclamem que és preferible seguir, i el volem seguir, el camí d'influir i, si és possible, apoderar-nos del govern de la República. (Ovació.)

Per Lliga Catalana, l'Autonomia és un mitjà; per l'Esquerra, es el fi

He parlat del desencant de la República. Parlem ara, no del desencant de l'Autonomia, que, per fortuna, encara no hi és; parlem del descontent, de la irritació del poble català contra els que governen la nostra incipient Autonomia. Jo us diré que si a Catalunya no hi ha el desencant de l'Autonomia, amb tanta intensitat com a la resta d'Espanya hi ha el desencant de la República, és per obra nostra; i vaig a demostrar ho. Ha vingut el desencant per la República perquè no s'havia fet mai un programa del que hauria d'ésser la República, del que fóra la República; en canvi, nosaltres, hem estat vint anys explicant que l'Autonomia no era un fi, sinó un mitjà; que l'Autonomia no portava la felicitat dels catalans, sinó que posava a les mans dels catalans l'ésser més feliç o l'ésser més desgraciat, perquè en l'Autonomia, com en l'arbre de la ciència que hi havia al Paradís, hi estan continguts igualment el bé i el mal. Havíem dit nosaltres que l'Autonomia fóra el que els catalans voldrien, que si els catalans s'erraven, ells patirien les conseqüències de llur errada, però que això no volia

UNA GRAN PART DE L'ÈXIT DE LES ACTUALS REBAIXES**DE LA CASA Fèlix Jaume Gelart****Placeta, núm. 1. — FIGUERES****ho constitueixen els preus tan IRRISSORIS del Material Sanitari****WATER-CLOSETS complerts, de la millor qualitat EXTRANJERA o PAIS 1.ª 45 pessetes.****LAVABOS complerts, amb PALANGANA de la millor qualitat EXTRANJERA o PAIS 1.ª, amb lluna, marbre, aixetes i vàlvula niquelades, suports, juntes, cargols i demés per a la seva instal·lació. 65 id.****CAMBRES DE BANY complertes, compostes de: BANYERA, ferro fos esmaltada porcellana, amb el seu joc d'aigua. WATER-CLOSETS complerts, qualitat estrangera o País 1.ª. LAVABO complert, qualitat estrangera o País 1.ª. BIDET complert, qualitat estrangera o País 1.ª 299 id.**

posat a peu d'obra ací a Figueres.

**PROPIETARIS, CONTRACTISTES
CONSULTEU PREUS a aquesta casa abans de fer les vostres compres. Hi guanyareu diners.**

dir que l'Autonomia l'haguessin de témer, com l'home no tem la llibertat. El dia que l'home s'emancipa de la tutela dels seus pares i pren la plena responsabilitat dels seus actes no sap si amb l'ús que farà de la llibertat serà més feliç o serà més desgraciat; el que sap aquell home és que serà el que ell es mereixi; i no hi ha cap home que, davant d'aquest perill, deixi de desitjar la llibertat. Ningú, per tant, a Catalunya, pel fet que per voluntat dels catalans tinguem, durant un temps, homes que ens desgovernen, pot pronunciar-se en contra dels principis de l'Autonomia, sinó lamentar la manca de perspicàcia del poble català, que en el moment oportú no va tenir prou traça a escollir els homes que havien de regir-la. (Ovació.) En aquells moments els catalans varen incórrer en aquell pecat de desitjar que els enganyessin, de voler més la promesa d'una rifa que la veritat de què cada home i cada poble tindrà el benestar i el progrés que ell és guanyant amb el seu esforç.

I ja recordeu vosaltres com des dels batxons de la Generalitat de Catalunya, a cada notícia, pel resultat de les eleccions, per una votació qualsevol a les Corts, es predicava als catalans dient: «Ja la tenim, ja ve la llibertat, ja serem feliços, ja s'hauran acabat totes les nostres desgràcies.»

L'Esquerra ha comès alguns pecats imperdonables. El primer d'aquests pecats ha estat procurar enterbolir aquesta idea que la Lliga, amb una tasca de molts anys, havia infiltrat en l'esperit dels catalans: que l'autonomia no era un fi, sinó un mitjà; que l'autonomia no feia sinó posar en les nostres mans la força per a donar-nos el progrés o portar-nos nosaltres mateixos a la misèria. Els dirigents de l'Esquerra no han vist en l'autonomia un instrument, un mitjà; hi han vist un fi. I sabeu per què? ¿Saben el procés de confusionisme que fa a un caixer infidel? Un caixer sap que una cosa és la Caixa que guarda els cabals que no són seus, i una altra cosa molt distinta és la butxaca pròpia: i ve el moment en què oblidant aquella diferència, sense malícia i amb propòsits de restitució, de la caixa dels cabals d'altri en va quelcom a parar a la butxaca pròpia, i a força de repetir aquest gest, ja arriba a creure que la Caixa i la seva butxaca són una mateixa cosa. (Ovació.) Els homes de l'Esquerra, als quals no vull injuriar, no és que jo suposi que cap d'ells sigui un home que hagi confós la caixa dels cabals públics

amb la butxaca pròpia, això no, però sí que us dic que han confós la situació de Catalunya amb la de llurs persones i famílies. (Ovació.)

S'han trobat que l'autonomia els donava una situació social, un prestigi, fins uns recursos a què no estaven habituats i que probablement mai no haurien assolit en la lluita lliure per a guanyar-se el benestar i el prestigi social. I com que els ha vingut per l'autonomia, creuen que l'autonomia, en relació amb ells, ha realitzat un fi.

El més gran error de l'Esquerra ha estat la desconeixença absoluta del Problema Català.

Han comès una altra falta més greu encara, una d'aquelles faltes que poden tenir com a conseqüència escampar decepcions i destruir esperances en el cor del poble: la d'haver dit, quan es va proclamar la República, que tots els obstacles perquè Catalunya obtingués el ple reconeixement dels seus drets i llibertats ja havien desaparegut, com si contra Catalunya no hi hagués lluitat sinó la Monarquia. Després, quan ha vingut la tramitació de l'Estatut, s'han trobat que sense Monarquia hi havia a Espanya masses enormes d'opinió que eren contràries a les aspiracions de Catalunya; i malgrat els compromisos i malgrat la voluntat del govern, han hagut de capitular, retallant d'una manera considerable les demandes, les justíssimes demandes que havia formulat i havia plebiscitat Catalunya. Si enfront de les aspiracions catalanes no hi hagués hagut sinó la resistència de les institucions monàrquiques, sabeu què hauria significat això? Hauria significat que el problema català era un problema artificial. Un problema nacionalista, un problema diferencial, anomenem-lo com vulguem, provoca sempre resistències molt vives, altrament més persistents i més considerables que les d'un rei i àdhuc d'una dinastia. Les aspiracions de Catalunya han lluitat durant desenes i desenes d'anys contra l'esperit assimilista de masses immenses de ciutadans d'Espanya. Aquest és un fet que oblidaren els homes de l'Esquerra per inconsciència, per desconeixement de l'essència mateixa del problema català; aquest és un fet que els de l'Esquerra han volgut negar i han volgut esborrar de la consciència dels catalans. En tot cas, en venir la República, podrien potser haver dit que les resistències foren menors. Podien dir: «Ara trobareu en el govern advocats

en lloc de trobar fiscals, com abans havíem trobat; però no crideu victòria encara, no us feu massa il·lusions; el que han estat resistències seculars, persistiran, i contra aquestes resistències hauran de lluitar nosaltres i hauran de lluitar encara les generacions futures». I pel fet d'aquestes resistències, i pel fet que l'Esquerra no va saber aprofitar degudament el concurs de circumstàncies extraordinàriament favorables que l'atzar havia posat a les seves mans, l'autonomia catalana, retallada en facultats, ho ha estat encara molt més en mitjans per a atendre-les i satisfer-les. I l'Esquerra, quan fou aprovat l'Estatut, no tingué la lleialtat i la valentia de dir al poble català que l'autonomia obtinguda era una autonomia modesta, modestíssima.

I no devia sentir cap vergonya en confessar-ho. Tots els que som catalanistes de sempre, ja sabem que les victòries de Catalunya hauran de venir pas a pas, una darrera de l'altra, per l'esforç de continuades generacions catalanes. Quina vergonya hauria estat reconèixer els obstacles, independents de la forma de règim, amb què havien hagut de lluitar i confessar les transaccions dolorosíssimes que davant d'aquests obstacles s'havien hagut de subscriure i acceptar! I perquè no haver-ho dit, l'Esquerra avui en pateix, i si a Catalunya no hi ha una decepció per l'Autonomia, com a tota Espanya hi és per la República, es deu únicament a la propaganda de la Lliga, que havia donat a la massa del poble de Catalunya una consciència clara del que era el nostre problema, de les dificultats amb què havien de topar les nostres aspiracions i de l'esforç immens que generacions de catalans havíem d'acumular per a poder-les vèncer i superar.

L'administració de l'Esquerra

Es massa tard... (Veus de «no, no!») perquè jo us parli de les culpes de la gestió de l'Esquerra, a l'Ajuntament de Barcelona, a la Generalitat i a Madrid, a les Corts i al Govern. ¿Es que creieu vosaltres, els que em dieu que no és massa tard, és que creieu vosaltres que jo les podria explicar, encara que volguéssiu escoltar-me, en una tarda sencera? (Aplaudiments.) L'Esquerra partit improvisat, amb gent vinguda d'al·luvi i que no s'havia pogut filtrar, es va trobar, pel treball dels altres i per un atzar gairebé miraculós, amb una fortuna inesperada. ¿Que té d'estrany que no l'hagi sabut administrar? ¿Que n'heu coneguts gaires d'homes dels que han tret la rifa que hagin sabut administrar els cabals que per la rifa els han vingut? (Aplaudiments.)

Catalunya és posada al servei de l'Esquerra

L'Esquerra, sense pensar que l'Autonomia era obra de tots, molt més dels altres que d'ells, volgué que el primer govern de la Generalitat, el que havia d'estructurar Catalunya, fos un govern de partit. En triomfar electoralment, digué: «L'Autonomia no per a Catalunya, l'Autonomia ha d'estar al servei del partit de l'Esquerra de Catalunya.» I com que l'Autonomia havia d'estar al servei d'un partit, aquest partit havia de tenir el comandament ple i absolut de tots els poders de l'Autonomia. I, per tal de dissimular la seva golafreria, ens deien que únicament un govern homogeni podia donar estabilitat al poder i que el poder català necessitava estabilitat. Ja ho heu vist; fa deu mesos que està en funcions el Govern de la Generalitat; en aquests deu mesos ha tingut dues crisis, ha hagut de canviar dues vegades el govern, essent un govern de partit, un govern homogeni! Recordeu vosaltres que quan era la Lliga la que tenia l'hegemonia política de Catalunya, el govern de la Mancomunitat, govern de coalició, en el qual s'associaren tots els partits de Catalunya, durà deu anys i no hi hagué una sola crisi. ¿I sabeu el per què d'aquesta diferència? Perquè a la Mancomunitat no hi havia, entre aquells homes, altre lligam que el d'un ideal, i no hi ha res que lligui tant els homes com un ideal, mentre que els de avui no tenen com a lligam sinó unes ambicions en alguna, sinó unes concupiscències en altres, i les ambicions i concupiscències sempre topen, sempre porten la discòrdia, no asseguren mai cap col·laboració definitiva.

El Govern partidista de l'Esquerra divideix també el Poble Català

Però l'Esquerra no s'ha limitat a acabar, l'Esquerra s'ha consagrat a la tasca de dividir i ofendre els catalans. Les lleis sectàries de la República han estat aplicades aquí amb tots els ingre-

dients que podien fer-les més molestes, més doloroses, més ofensives per als catalans catòlics, oblidant l'aportació immensa, cent voltes superior a la dels homes de l'Esquerra, que els catòlics catalans han fet a la Renaixença de Catalunya i a la causa de l'autonomia. En política social ja us ha recordat en Tries de Bes com l'Esquerra ha destroçat a Catalunya un dels puntals més fermes de la nostra estructura com a poble, que era la constitució jurídic-agrària de la propietat rural catalana, una constitució citada com a modelica per grans autoritats de prestigi internacional, constitució que ha permès que Catalunya pogués refer-se de totes les seves desventures polítiques, perquè a no ésser la sòlida estructura de l'agro català, és ben possible que la nacionalitat catalana no hauria superat les desgràcies del segle XVII i de començaments del segle XVIII.

A Lliga Catalana li convé una Esquerra depurada i organitzada

Avui l'Esquerra, per no tenir com a vincle, que a tots els lligui, la fe en un ideal i la conformitat amb una doctrina, està externament desacreditada, i internament ha començat el procés de descomposició. Jo constato aquest segon fet no amb alegria, sinó amb fondíssima pena. La Lliga no ha d'aspirar a triomfar per la desgràcia dels altres, que fóra massa còmode aplicar el refrany alarab «d'esperar al portal de casa que passi el cadàver de l'enemic». No; la Lliga no és una ordre contemplativa: la Lliga és una força militant que vol guanyar les victòries amb el seu esforç, amb la seva creixença, no amb la caiguda i per les desgràcies d'altri. A la Lliga res no pot passar-li pitjor que no tenir al davant una força catalana d'Esquerra, sòlidament organitzada, patriòticament inspirada, intel·ligentment dirigida. La gran tragèdia de la Lliga ha estat que en els llargs períodes en què ha hagut d'assumir el govern de Catalunya no ha tingut amb qui poder dialogar. Les institucions polítiques d'un país no poden recolzar-se, únicament, damunt d'un partit. A la Lliga ens convindria que si caigués l'Esquerra se'n crii aviat, com més aviat millor, una altra, que, depurada dels defectes que han portat a l'actual el descrèdit i la descomposició, fos digna i mereixedora de compartir amb nosaltres el govern de Catalunya i de reposar-nos i descansar-nos quan nosaltres estiguem cansats de governar i el poble també es cansi del nostre govern, que és cosa pròpia dels pobles cansar-se dels que els governen, per bé que siguin governants. (Aplaudiments.)

De qui es riu, el senyor, Hurtado?

Avui a Catalunya, davant de l'Esquerra en desfeta, s'aixeca més poderosa que mai la força de la Lliga. Hi ha un polític, cabdill d'un partit català, el meu bon amic D. Amadeo Hurtado, que fa un temps que s'ha convertit en un gran ironista. Hom dubta sovint si és que es burla dels altres o si és que es burla de si mateix. Un dels tòpics que més repetidament predica el senyor Hurtado, és que la Lliga no vol la responsabilitat del govern de Catalunya, que l'espanten aquelles responsabilitats, que la Lliga s'accontenta amb una posició minoritària; això sí, amb tenir la primera de les minories. Comprendreu vosaltres que si la Lliga volgués una posició minoritària no hauríem de fer els esforços que estem fent per anar augmentant les nostres forces: amb les sobres de les forces que tenim; després d'assegurar-nos la posició minoritària que ens atribueix el senyor Hurtado, podríem assegurar un bon paper al seu partit. La Lliga—pot estar tranquil el meu vell amic—tenint plena consciència de les dificultats del moment present, coneixent a fons la situació en què estan els afers de la Generalitat, i de l'Ajuntament de Barcelona, i les dificultats immenses que ambigüetats de l'Estatut i deixaments i abdicacions a la Comissió de Traspàs de Serveis; han creat a Madrid, coneixent la Lliga totes aquestes dificultats, la Lliga està disposada a prendre la integritat del govern de Catalunya. (Aplaudiments.)

Sabem que no és tasca fàcil, però sabem que tenim els homes i l'entusiasme per a realitzar complidament aquesta tasca.

Lliga Catalana està disposada a governar però no a destruir tot el que ha fet l'Esquerra

Tenim també una massa que ens sustindrà sense defalliments ni discrepàncies, perquè no li hem promès mai coses que no poguéssim complir, com no us prometem ara que el dia que el poble ens doni el govern de Barcelona i el Govern de la Generalitat, i la representació de Catalunya a Madrid, no us prometem que caiguin sobre la terra catalana tota mena de benaurances, ni us prometem cap bé personal per a un sol de vosaltres; us convidem a sentir el goig, el goig acompanyat de la tremolor de responsabilitat, per quan arribi aquesta hora. Tampoc us direm, perquè no tenim el costum de mentir, que el dia que per la voluntat del poble vingui a les nostres mans el govern de Catalunya, tindrem per programa desfer tot el que ha fet l'Esquerra. Jo sé que aixecaria un esclat d'aplaudiments, que jo us digués ara: «Nosaltres en el poder farem el contrari del que s'està fent; nosaltres en el poder no deixarem ni disposició, ni acord, ni llei, dels que ha dictat l'Esquerra, que pugui sostenir-se.» Si diguéssim això, fórem uns saltimbanquis, fórem uns farsants.

Diu un gran pare de l'Església que la Providència fou tan generosa amb l'espècie humana, que el més dolent dels homes cada dia té un bon pensament o realitza alguna bona acció. Què té doncs de particular que fins el partit de l'Esquerra, contra el seu voler, potser, hagi realitzat també alguna cosa bona? (Ovació.) Nosaltres, en arribar al Poder, no volem trobar-nos en el cas de l'Esquerra, que després d'haver anunciat que perseguiria tots els homes de la dictadura, n'ha recollit, abundosos, en el seu si i conviu amorosament amb ells. Nosaltres rectificarem la política de l'Esquerra en tot allò que la pau de les consciències, el progrés i la prosperitat material de Catalunya ho facin indispensable. Però més enllà d'això no hi anirem, perquè sabem que nosaltres no tindriem dret a demanar el respecte dels que vinguessin després de nosaltres si l'aguéssim destruït la part bona, la part almenys tolerable, que hagin pogut realitzar els homes de l'Esquerra. (Aplaudiments.)

Quan governarem, no governarem per a la Lliga sinó per a tots els catalans; per això a tots els homes de bona voluntat demanem concurs i ajuda en aquesta hora trascendental de la Història de Catalunya.

Catalunya no treurà els fruits que pot treure de l'autonomia, si entre els partits que vagin passant pel Poder no s'estableix un sentit de respecte i de continuïtat en les coses fonamentals que puguin ajuntar la voluntat de tots o de la immensíssima majoria dels catalans.

Unes paraules a la Joventut de Catalunya

I ara, unes paraules a les Joventuts: Heu vingut a allistar-vos sota la bandera de la Lliga abans que la Lliga triomfés: és per això que el vostre allistament és més meritori. Quan haurem triomfat, anirà creixent el nombre de banderes de Joventuts que en una festa pròxima podran passejar-se amb desfílada davant de nosaltres. Per a aquell dia jo voldria que les banderes d'avui, d'abans del triomf, portessin una estrella que les coronés, volent dir: «Són les joventuts que vingueren abans de la victòria.» Us convidem a un esforç ordenat, persistent disciplinat, que sense la persistència i la disciplina no hi ha tasca eficaç i duradora. No us prometem més que satisfaccions d'ordre col·lectiu, goig de l'esperit. Us demanem que en la vostra tasca hi aporteu l'entusiasme de la joventut, i que hi aporteu també l'alegria que ha d'acompanyar-nos a tots, perquè l'alegria és indispensable per a la serenitat i per al triomf. Els partits tristos, els partits de rancúnia, o no triomfen mai o el seu triomf és molt precari. Es amb el somriure als llavis com els homes que arriben al poder s'hi poden mantenir, és amb l'alegria a l'esperit que no es té el desig d'agraviar els altres, i es fa política generosa.

Avui heu desfilat amb les banderes, i jo espero que en la pròxima gran festa, a la desfílada de banderes l'acompanyi un himne de triomf: un himne alegre que no remembri desfetes ni tristeses, que no miri únicament el passat, sinó

que canti les victòries de l'esdevenidor, és vostre, i heu de mirar el passat únicament per a trobar-hi coratge i guia perquè el vostre triomf sigui més ràpid i sigui més durador. (Ovació perllongada i aclamacions.)

NOTICIES

● L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha organitzat un curs en aquesta ciutat, que tindrà lloc al Casino Menestral (local de la protectora) tots els dilluns, dimecres i divendres, començant el dilluns vinent, 16 del corrent. Hi haurà una classe de 7 a 8 i altra de 9 a 10 del vespre. No cal dir que recomanem l'assistència.

=Lluïsa Pastells Modista de Capells

Assabenta a sa numerosa clientela que demà diumenge arribarà a Figueres amb un gran assortit de Models de les principals cases de París, Madrid i Barcelona per a la pròxima temporada d'hivern, a preus molt reduïts.

● L'Encarregada d'aquest Centre Telefònic ens manifesta que per tot el dia 17 del corrent, es tancarà la LLISTA D'ABONATS, i a la mateixa hi figuraran totes les altes que es produeixin fins dita data, igual que quantes variacions es sol·licitin a les Oficines de la Companyia.

— G A N G A

PER FER TRANSFORMACIÓ CEDIRÉ A PREU DE LLENÇAR, CASCOS NOUS, SECADORS EN PERFECTE ESTAT, TOCADORS I TOT EL MATERIAL PER INSTAL·LAR UN ESPLÈNDID SALÓ DE PERRUQUERIA.

Jacques-Remei

Es necessita aprenenta jove—Pagada desseguida

● La zelosa Vice-presidenta de «Cívica Femenina», Na Anna Torres de Jou, fa alguns dies que tingué de sofrir una delicada operació quirúrgica, haventse efectuat amb complet èxit pels Drs. Ernest Vile i Lluís Junyer. Sortosament l'estat de la pacienta és completament satisfactori, esperant-se que dintre poc restarà completament restablerta en sa important salut. En alegrar-nos de l'èxit de l'operació i estat satisfactori de tan distingida i apreciada dama, demanem a Déu el seu més prompte i complet restabliment per a bé de la Religió i de la Pàtria.

Quant compri un watter o lavabo sia País o Estranger

EXIGEIXI

que porti la seva marca de fàbrica

Si vol comprar amb tota confiança ha de fer-ho a la

Ferreteria Andreu Suñer

Rambla 3 i 4, Girona 25. Telèfon, n.º 116

FIGUERES

Es la més important de la Comarca

● Aeronàutic Club Empordanès.—El Consell Directiu d'aquesta Entitat ha acordat en sessió del 10 del corrent presentar al concurs per l'obtenció de les beques ofertes per la Generalitat de Catalunya per assolir el títol de pilot aviador els socis: Sr. Josep M.ª Careaga Monselvatje; Sr. Eugeni Trulls Vilanova.

Esperem que les qualitats dels esmentats senyors i les gestions efectuades per aquest Club ens permetran contribuir a engrossir la llista dels pilots civils catalans eixits d'aquests del caliu de la nostra aviació local.

= Es necessita

oficial xocolater coneixedor del punt de pasta. Inútil presentar-se sense aquesta condició.

Raó, Martirià Costa Sagué. (Besalú).

— M O D E S

Na Dolors Laporta, Directora de L'Acadèmia de Tall Martí (Institució Internacional) ens prega d'assabentar a la seva distingida clientela, que el propi dia 18 i successius de 3 a 7 de la tarda tindrà lloc en el seu domicili, carrer d'En Lasauca, n.º 1, 2.º, l'exhibició dels nous models d'alta costura, confeccionats amb glasilla, així com una escollida col·lecció de models de capells.

A l'ensem, i a l'igual que les grans cases de modes, tallarà, prepararà i provarà tota classe de vestius i abrics d'alta escola.

Així mateix recorda, que la funció principal de l'Acadèmia, és la preparació i ensenyament complet del Tall Parisienc Martí amb títol Internacional. Disposa d'hores especials de 7 a 8 nit, tots els dies.

● A l'Acadèmia Pràctica de Barcelona s'ha examinat l'aventatjada alumne del Col·legi de les Escolàpies senyoreta Maria Isabel Seras Burgas obtenint en Taquigrafia la qualificació d'Excel·lent en Teneduria i Mecanografia i la d'Optim amb menció honorífica.

Felicitem a la distingida figuerenca pel seu triomf així com a les bones educadores que són les Religioses Escolàpies.

— Compraria

casa situada en punt centric. Dirigir ofertes per escrit sota les inicials B. M. a l'administració d'aquest periòdic.

Religioses

CULTES

Església Parroquial.—Demà, diumenge, festa de Santa Teresa de Jesús, a les sis, res de la primera part del sant rosari; a les set, res de la segona part; a les vuit, les Reunions de senyores protectores de l'Obra d'Exercicis Parroquials que tenen per patrons a Santa Teresa de Jesús, Santa Teresina de l'infant Jesús, Nostre Sra. del Pilar i Sants Celi i Rústics (fills de Figueres), celebren la seva festa, assistint, amb la Lliga de Perseverança, a la Missa de comunió general de la diada de Santa Teresa de Jesús. Hi queden convidades totes les altres Reunions. A les nou, missa catequística amb plàtica doctrinal; a les deu, ofici, exposició de Jesús Sagramentat, processó claustral, benedicció i reserva; a dos quarts de tres, ensenyança de catecisme als infants; i a les quatre, solemne funció del Santíssim Rosari, amb exposició del Santíssim

A totes les misses es farà col·lecta a favor del Culte i Clerecia.—Dijous, dia 19; a dos quarts de nou, missa i visita a Sant Josep.—Dissabte, a dos quarts de nou, començ de la novena al gloriós màrtir Sant Narcís, patró del nostre Bisbat, amb missa cada dia.—Diumenge, dia 22, se celebrarà la gran Diada Missional, amb missa de comunió a les vuit. En totes les misses es farà col·lecta especial a favor de les Missions. Tots els fidels que combreguin en aquest dia i preguin per la conversació dels infidels i pel bon fruit de les Missions, guanyaran indulgència plenària, que en raó del Jubileu de l'Any Sant, és aplicable solament als difunts.

Església de la Mare de Déu dels Desamparats.—L'Arxiconfraria de l'Obra Expiatòria, canònicament establerta en aquesta Església, celebrarà un solemne Tridu en sufragi de les ànimes més descurades del Purgatori durant els dies 31 d'Octubre, 1 i 2 de Novembre. La funció començarà cada dia a les 5 de la tarda amb l'exercici del Via-Crucis amb cant, menys el dia 1 en que es resaran les tres parts del Sant Rosari, exercici del Tridu sermó i alesolta cantada. El dia 2 les Misses començaran a les 6 i n'hi haurà almenys fins a les 9; a la de les 8 hi haurà Comunió General. Predicarà el Rnd. P. Crespi, C. M. Es pot guanyar Indulgència Plenària pels difunts «toties quoties» amb les condicions acostumades de confessió, comunió i res de 6 parenostres, avemaries i Glòries.

= Per a llogar S'hi troba un despatx en primer pis, punt centric. Raó en aquesta Redacció.

— Per a vendre Moto B. S. A. nou model 3 i 1/2 H. P. en molt bon estat. Raó en aquesta administració.

ESPORTIVES

Futbol

Campionat Català de Segona Categoria Ordinària

RESULTATS DE DIUMENGE PASSAT

Caella, 6 - Palamós, 0
Sant Feliu, 3 - Farnés, 1

ESTAT ACTUAL DE LA PUNTUACIÓ

EQUIPS	PARTITS				GOLS		Punts
	J	G	E	P	F	C	
Caella..	2	2	0	0	12	1	4
U. E. Figueres.. .	2	1	1	0	6	5	3
Palamós..	3	1	1	1	6	11	3
Sant Feliu.. . . .	2	1	0	1	5	4	2
C. D. Farnés	3	0	0	3	4	12	0

PARTITS PER A DEMÀ

Caella - Figueres
Palamós - Sant Feliu
Descansa el Farnés

Al camp local

C. D. Cassà, 2 - U. E. Figueres (B), 4

En partit de campionat amateur, contendiren diumenge passat al camp local el C. D. Cassà i l'equip B de la U. E. Figueres, acabant amb la victòria dels propietaris per 4 a 2.

Magnífica partida jugaren els reservistes figuerencs, principalment al segon temps, ja que amb el resultat advers que portaven a la primera de 2 a 1, saberen amb gran entusiasme i encert guanyar un encontre que moralment ja era perdut.

Obtingueren els gols a la primera part, dos els de Cassà per mitjà d'un penalti i freekick i un els figuerencs, obra de Mas. A la segona part, els locals s'imposaren i en lograren tres mes, seguint-ne els autors Mas, Padilla i Juandó.

S'alinearen per l'equip B: Domínguez, Guinea,

Juandó, Padilla III, Carbó, Martí, Guix, Mas, Novoa, Padilla i Carreras.

L'àrbitre imparcial.

La puntuació d'aquest campionat actualment és: Bescanó, 4 punts, Figueres B, 2, Port-Bou, 2, Cassà, 2; Anglès, 2; Banyoles, 2; Olot, 2; Roses, 0; i Montgrí, 0. L'equip B. del Girona F. C., no puntua.

L'equip A de la U. E. Figueres es desplaçarà a Caella en partit de Campionat de Catalunya Segona Ordinària.

L'equip B a Anglès, campionat provincial amateur.

P.T.R.U.

COMARCALS

CASTELLÓ D'EMPÚRIES. — Noves diverses.—La venerable i bondadosa senyora N'Elvira Negre finà santament la matinada del dia 7 del corrent, a l'edat de 87 anys. Era tia del senyor Pelai Negre i de ses germanes. L'enterrament fou una viva manifestació de dol de tota la vila, prova palesa de les grans simpaties de què gaudeix la família Negre entre nosaltres Descansi en pau la ditin-gida finada.

—El mestre de cases Joan Costart fou detingut per l'autoritat ahir, dia 11, cap a les 6 de la tarda, com a resultat de cert objecte que aquell havia trobat. Va ésser posat en llibertat a l'endemà, a les 12 del mati Celebrem moltíssim el seu alliberament.

—A la Sala Municipal actua avui, dia 12, una companyia de revista.

—Per a nosaltres, homes de dreta, les eleccions properes d'ací s'ens presenten completament favorables. Triomfarem en tota la línia. Estem seguríssims que els fets ens donaran la raó.

—Fa alguns dies que molts carrers de la vila estan a les fosques. És la conseqüència natural i lògica de què l'astre esquerrà, d'ací, se'n va a la posta.

CORRESPONSAL.

El fracàs de l'ensenyança laica a França

A França, com a tot arreu, el laïcisme és sinònim d'immoralitat i de disbauxa.

Un periòdic francès, «L'Ami du Peuple» escriu aquestes crues paraules:

«Els membres del poble sobirà, familiaritzats amb les peripècies dels deu últims assassinats, dels processos escandalosos i vergonyants, dels «matx» de boxa i de tenis, de les triomfals presentacions de les noves pel·lícules i de les noves obres dramàtiques, sembla no haver sentit parlar jamai de les lleis que regulen son propi destí. Quan s'aplica la maleficència d'un abús, del qual sofreixen cada dia, que compromet llur seguretat, que merma llur patrimoni, confessen llur sorpresa. No saben res!

A ningú li està permès avui «no saber».

«Des de l'escola primària, la desorganització es manifesta lamentablement.

»Així ho confessa el Ministeri d'Educació nacional. En les escoles de les grans ciutats, l'exés d'alumnes a les classes paralitza l'ensenyança. En el camp hi ha prop de mil-cinc-centes escoles que tenen menys de sis alumnes i prop de mil-dues-centes escoles que an sol alumne. La proporció d'analfabets en el Consell de revisió és la vergonya de la nostra democràcia a Europa; és el regiment, malgrat la brevetat del servei, que té de suplir la fluixedat de l'escola.

»Quan un poble no sap llegir, hom no es pot meravellar que ignori la Constitució, el reglament interior de les Cambres, el paper del Tribunal de Comptes o el joc dels tractats de Comerç.

»En el pla de reforma de l'Estat (que és una de les idees que ha llençat Coty fa un mes aproximadament), en el títol de l'Educació nacional es concedeix un lloc per dret a l'educació cívica del futurs ciutadans.

»No dic el primer lloc, perquè aquest pertany lògicament a la lectura; a l'escriptura, a l'aritmètica, a les nocions indispensables de geografia i d'història, ja que la disbauxa que ha dut el caos a l'ensenyança priva encara d'aquests migrats coneixements a milions de francesos.

»Els Germans de les Escoles Cristianes ho feien millor i gratuïtament.»

Fins aci «L'Ami du Peuple».

N'hi ha prou amb el traduït?

Ara en aquests moments, després de trenta anys en què es va fer a França el que el servilisme i el bàrbar atrassament de la ment del sectarisme indigne vol assajar a Espanya, cal confessar públicament el fracàs formidable i costós de l'ensenyança en les mans de l'Estat, i forçosament caldrà reconèixer que ho feien MILLOR!!! i encara GRATUITAMENT els Germans de la Doctrina Cristiana!!!

Després de tants anys de persecució, de tants mils de milions de francs arrancats al comerciant, a l'industrial, al treballador intel·lectual, a l'obrèr, per tal de provar si es podia substituir l'obra admirable i gratuïta dels religiosos, per al fi venir a parar a tot això...

Que en les grans poblacions es paralitza l'ensenyança. I que en les petites es donen casos vengonyosos com els denunciats.

I què? Milions de persones, amb tants anys de Democràcia, de Fraternitat, d'Igualtat, de Parlamentarisme i de... quorums i demés glosats entreteniments del sistema, es veuen privats de poder aprendre de llegir, d'escriure i de les quatre primeres regles de l'aritmètica.

Tanmateix, però, cal disculpar França, car ells ho han volgut assajar i... s'han equivocat.

Trad. A. G.

—Per a vendre

hi ha una barberia cèntrica i acreditada, a bon preu.

Raó en aquesta administració.

Ens pregunuen l'inserció de la següent comunicació.

Segon Congrés Nacional Ordinari d'Unió Democràtica de Catalunya

Unió Democràtica de Catalunya, és un Partit que vol obtenir la seva força de la unitat d'ideari i la solidaritat d'acció que pervenen d'una comunicació freqüent entre els seus afiliats i de la participació de tots en la tasca de desenvolupar les seves doctrines en preceptes pràctics i en decisions que les apliquin a la realitat de cada moment. Així entengueren que havia d'ésser els seus fundadors i així ho entengueren el primer Congrés Nacional del Partit que en estructurar la seva organització imposà l'obligatorietat de la celebració anual dels seus Congressos Nacionals.

En compliment d'aquest precepte el Consell Nacional convoca el segon Congrés ordinari de Unió Democràtica de Catalunya, celebrador a Tarragona els dies 21 i 22 del proper mes d'octubre.

Fan més interessant la celebració d'aquest Congrés les circumstàncies perquè passa la política catalana, plena de confusions i desviacions que deixen Catalunya poca cosa menys que indefensa en una hora de perill. Li dona oportunitat també la creixença experimentada pel Partit des del darrer Congrés que fa convenient i profitosa la intervenció dels representants dels nuclis que encara no han participat en les nostres Assemblees.

El Consell Nacional espera que totes les Delegacions i Entitats adherides s'apressaran a designar els seus apoderats o compromissaris i que tots els afiliats al Partit voldran col·laborar-hi amb el major entusiasme i faran que el Congrés de Tarragona sigui una fita remarcable en la vida de la nostra jove organització i llevi fruits positius per al bé de Catalunya.

Barcelona, 21 de setembre de 1933.

EL CONSELL NACIONAL.

PONENTS

Les ponències que seran sotmeses a la deliberació i aprovació dels congressistes són les següents:

Estructuració del Partit.—Ponents: Manuel Carrasco i Formiguera i Josep M. Casases.

Sindicació.—Ponents: Josep Cirera i Soler i Josep Escudé Borés.

El problema de la terra.—Ponents: Feliu Duran i Canyameres, Joan Garcia i Borés i Angel Marqués i Muntané.

Doctrina nacionalista.—Ponents: Pau Romeva i Ferrer, Miquel Coll i Alentorn i Josep M. Font i Cabot.

Intervenció de la dona en la política.—Ponent: Emèlia Codorniu de Gendrau.

NOTES

Es celebrarà el Congrés en el lloc i hores que oportunament es faran públics per la premsa. Les sessions tindran lloc el dissabte dia 21 a la tarda i a la nit, i el diumenge dia 22 al mati.

Seràn congressistes, amb veu i vot, tots els apoderats o compromissaris dels afiliats al Partit, que portin degudament acreditada llur representació. Poden assistir també al Congrés, amb veu però sense vot, tots els afiliats al Partit. Les sessions del Congrés seràn públiques, a excepció de la reglamentàriament secreta.

Començarà el Congrés amb una reunió prèvia per a revisió de les credencials dels congressistes; seguirà la deliberació de les ponències, i a continuació la declaració del Comitè de Govern del Partit, examen dels comptes, deliberació sobre les propostes presentades pels congressistes, elecció del Comitè de Govern, i designació de la població on haurà de celebrar-se el III Congrés ordinari del Partit.

Les ponències seràn remeses a totes les Entitats o Delegacions amb deu dies d'anticipació al Congrés. Les esmenes a les conclusions de les ponències i les propostes dels congressistes deuràn ésser remeses al Secretariat General per tot el dia 19 d'octubre, i, degut a la limitació del temps de que es disposarà, s'haurà de rebutjar inexorablement tota esmena o proposta que no sigui presentada dintre d'aquell terme.

Hom fa gestions per a una millor organització i economia en el viatge i estada dels congressistes. El seu resultat serà fet públic oportunament.

Per qualsevol dubte o informació sobre el Congrés, dirigiu-vos al Secretariat General de Unió Democràtica de Catalunya (Rivadeneira, n.º 4, 1.ª, telèfon 20.400, Barcelona).

Classes de repàs

Lectura, escriptura, comptes i documents de totes menes.

de 7 a 8, i de 8 a 9 de la vetlla carrer Primflata, 6, segon, (darrera del Casino Menestral).

-- Repàs per Batxillers --
Mestre: JOSEP M. GENÍS.

La higiene a la família!

No hi ha casa, per modesta que siga, en la que no s'hi pugui preparar instantàniament la millor aigua de taula, la millor aigua de règim i la més eficaç de les aigües minerals a flor de naixement.

Tots els artrífics saben que els

Lithinés del Dr. Gustin

contenen els principis actius dels manantials més anomenats; constitueixen la cura més ràpida a seguir en totes les edats per a evitar el desgast general de l'organisme i curar els mals de les afeccions dels

Ronyons • Fetge • Bufeta • Articulacions

N'hi ha prou amb dissoldre en un litre d'aigua un paquet de Lithinés del Dr. Gustin per a obtenir una aigua mineral deliciosa al paladar, tant si és pura com barrejada amb qualsevol beguda amb les quals es barreja fàcilment i principalment amb el vi, al que dona un gust molt agradable

DE VENDA PER TOT ARREU

ANTONI BRUSÉS

Medicina General

MALALTIES DE L'APARELL URINARI

CIRURGIA DE L'ESPECIALITAT

amb la col·laboració del Dr. FELIP MESTRE SANCHO

Sots-cap del Servei d'Urologia dels Hospitals de Santa Creu

i Sant Pau de Barcelona.

Cervantes, 28

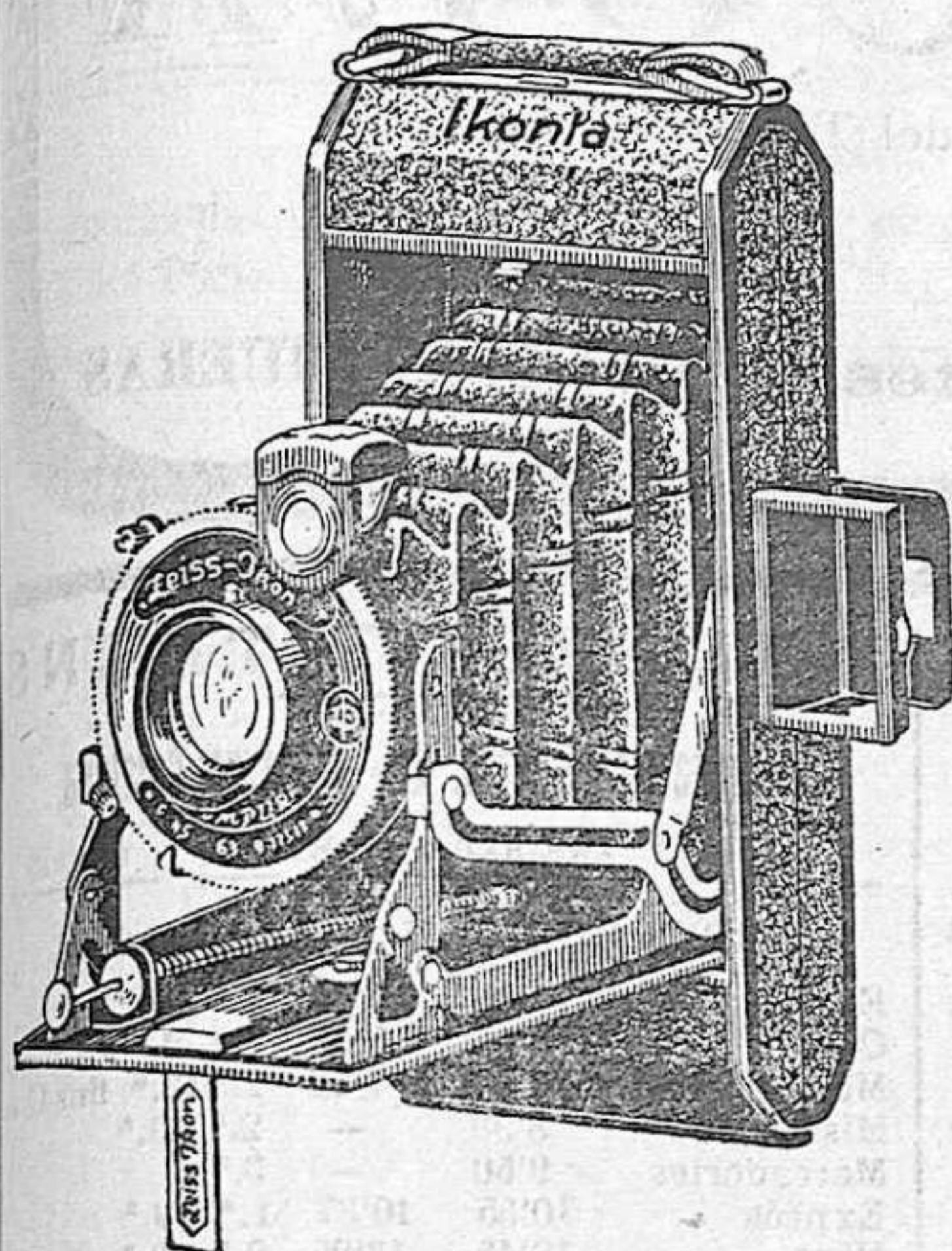
Consulta: de dos quarts de dotze a dos quarts de dues.

FIGUERES

i Hores convingudes

Solament amb un aparell **Zeiss-Ikon** obtindrà veritables reproduccions dels moments agradables viscuts durant el seu estiu i les seves excursions.

CATALEG i VENDA

El Siglo

Antoni Carreras

Telèfon, 152 X

FIGUERES

ESTALVI I DINERS...

Usant l'acreditada

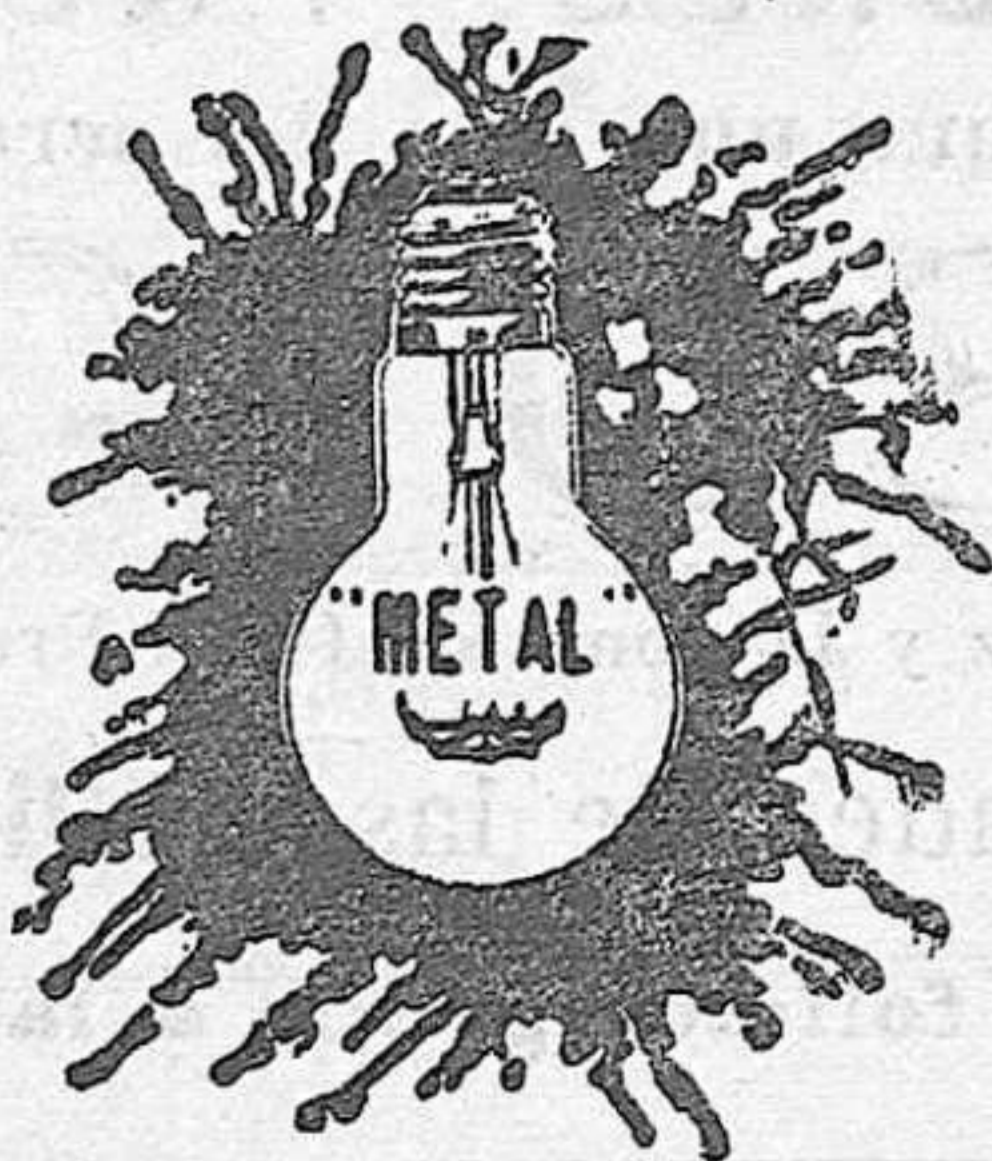
"LÀMPARA METAL"

La de més durada.

La de més rendiment.

La de menor cost.

La de més lluminositat.

JOSEP MORELL MITJÀ

Instal·lacions d'aigua, gas i electricitat

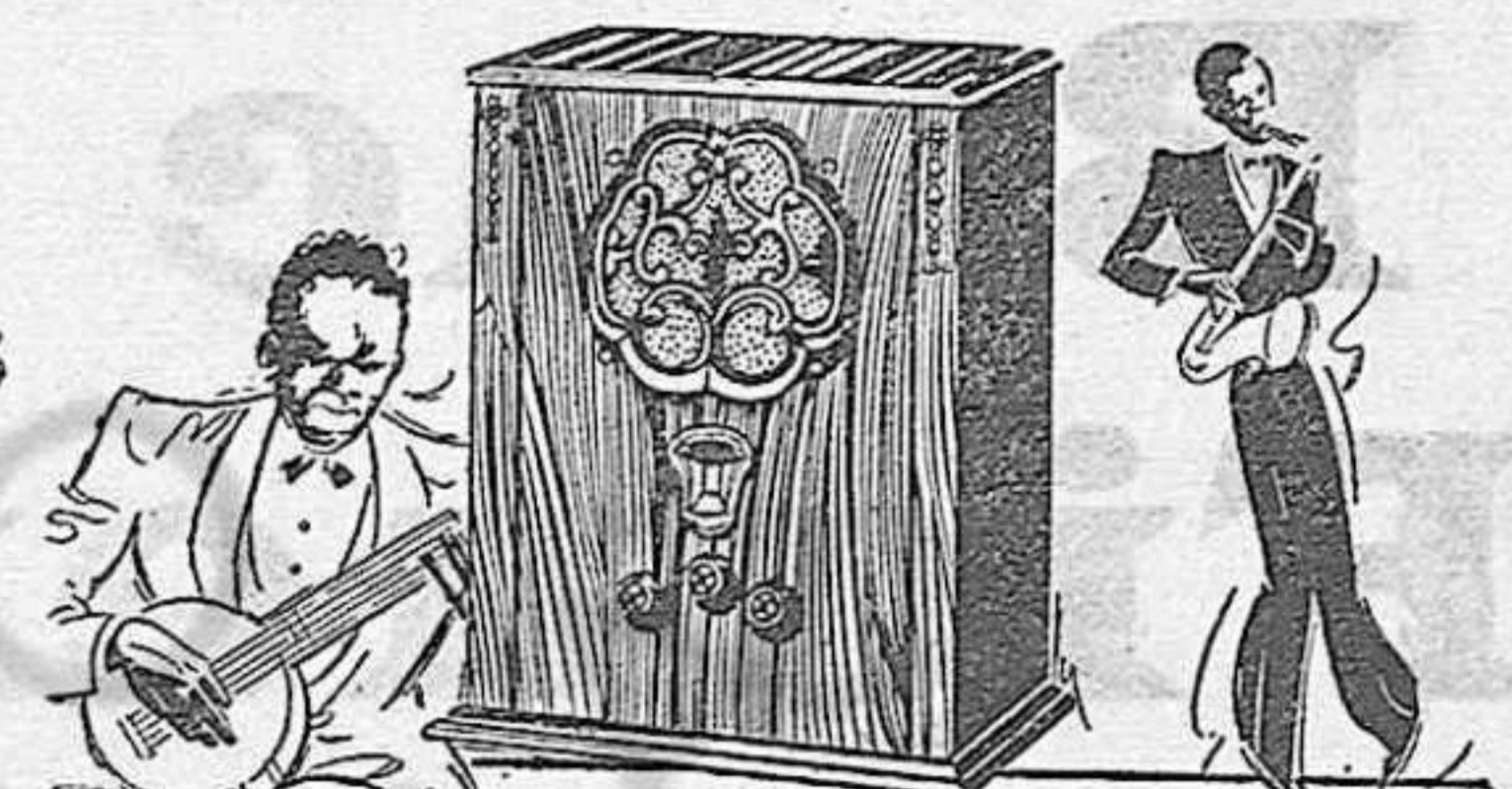
Venda de l'acreditada

LAMPARA METAL

Especialitat en la

BOMBA BLOCH

Monturiol, 20 - FIGUERES

KOLSTER INTERNATIONAL RADIO

BUENO KOLSTER QUE ES CALIDAD BONITO KOLSTER QUE ES ELEGANCIA BARATO KOLSTER 7 VALVULAS PTS. 850

AGENTE DE VENTA: **JOSE MORELL** Monturiol, 20 FIGUERES

Fumisteria Espanyola

BARCELONA VALÈNCIA, 215 Telèfon, 76.634

Cuines fixes, Portàtils i Centrals **TERMOSIFONS**

CALEFACCIONS

PROJECTES i PRESSUPOSTOS GRATUITS

REPRESENTANT

Josep Morell Mitjà

Monturiol, núm. 20

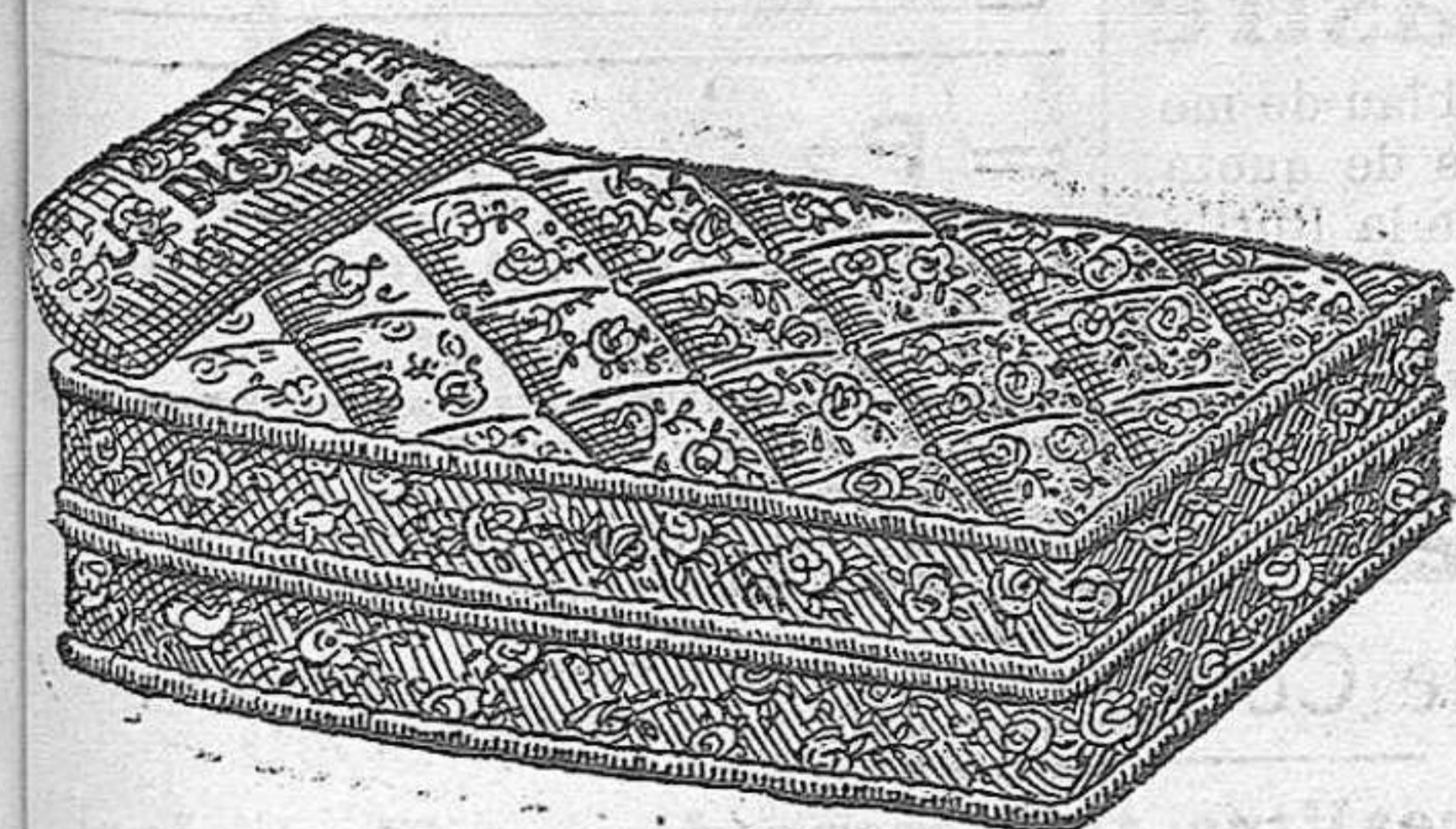
FIGUERES

GRAN COLCHONERIA

JOSE DURAN

Perelada, 18 - FIGUERES

Lanas en rama para Colchones

Algodones en rama, orin, borras, miraguano y plumas. Confección y venta de Edredones y Colchones.

Especialidad en la forma Inglesa.

Amplio y variado surtido de Telas listadas y damasco.

Máquina Eléctrica BULO para ablandar y limpiar lanas, algodones, borras, crines, &&, quedando blandas como en su primer estado. Se rehacen colchones a domicilio.

NOTA: Se lavan y desinfectan los colchones por infecciosos que sean.

Esqueles mortuòries a preus de tarifa

La Nova Funerària i FUSTERIA de PERE ESTEBA

Baguls de luxe i econòmics.

Promptitud en els encàrrecs.

Carrer Angel Guimerà, 25

FIGUERES

DR. DAUSÀ

Radiòleg de l'Hospital Provincial

RAIGS X. -- Radiografies, Radioteràpia profunda. RADIUM pel tractament de tota classe de càncers. Tractament de les malalties de pell i sífilis.

El diumenge i el dilluns no es visita.

Plaça Marquès de Camps, 15, 1.er, GIRONA

VAQUERIA La Granja Badalló

Propietari: **JOSEP FERRAN**

Aquesta Vaqueria produeix la llet més rica en matèria grassa

Se serveix a domicili

Per encàrrecs: carrer de Sant Antoni—FIGUERES

AVICULTORES! PROPIETARIOS! GANADEROS!

Recordad que una caja del acreditado

REMEDIO-AVICOLA

(Premiado con Cruz y Diploma de Gran Premio en la Exposición Internacional del Tibidabo de 1912)

PREVIENE y CURA las enfermedades de las Gallinas, Ocas, Patos, etc.

Pedid prospecto explicativo y folletos gratis a la Farmacia PERXAS (antes Capell.) - FIGUERAS

Banc de Figueres

DE

Ll. Vergés Vilanova

Plaça de Pi Margall (La Palmera)

Es el vostre Banc.

Visiteu-lo i trobareu en ell el màxim d'economia i tota la formalitat i reserva en les operacions.

Per FRANCS el Banc de Figueres.

Per VALORS el Banc de Figueres.

Per cupons, girs, descomptes de lletres, comptes corrents, imposicions a termini fixe, subscripció a Emprèstits, canvi i conversió de títols, etc., el BANC de FIGUERES.

Es paguen els cupons venciment corrent.

HORARI DE TREN

Ferrocarril de M. Z. A. — Xarxa Catalana

TRENS ARRIBADA SORTIDA COTXES

TRENS QUE VAN A BARCELONA

Exprés	5'08	5'10	1.ª 13.ª
Correu	5'53	5'59	1.ª, 2.ª 13.ª
Mercaderies	7'07	7'22	2.ª 13.ª fins G.m
Missatger	8'33	—	2.ª 13.ª
Mercaderies	9'50	—	3.ª
Exprés	10'35	10'37	1.ª 13.ª
Mixt	12'45	13'25	2.ª 13.ª
Exprés	16'25	16'27	1.ª 13.ª
Omnibus	17'19	17'25	2.ª 13.ª
Missatger	20'16	20'28	3.ª

TRENS QUE VAN A FRANÇA

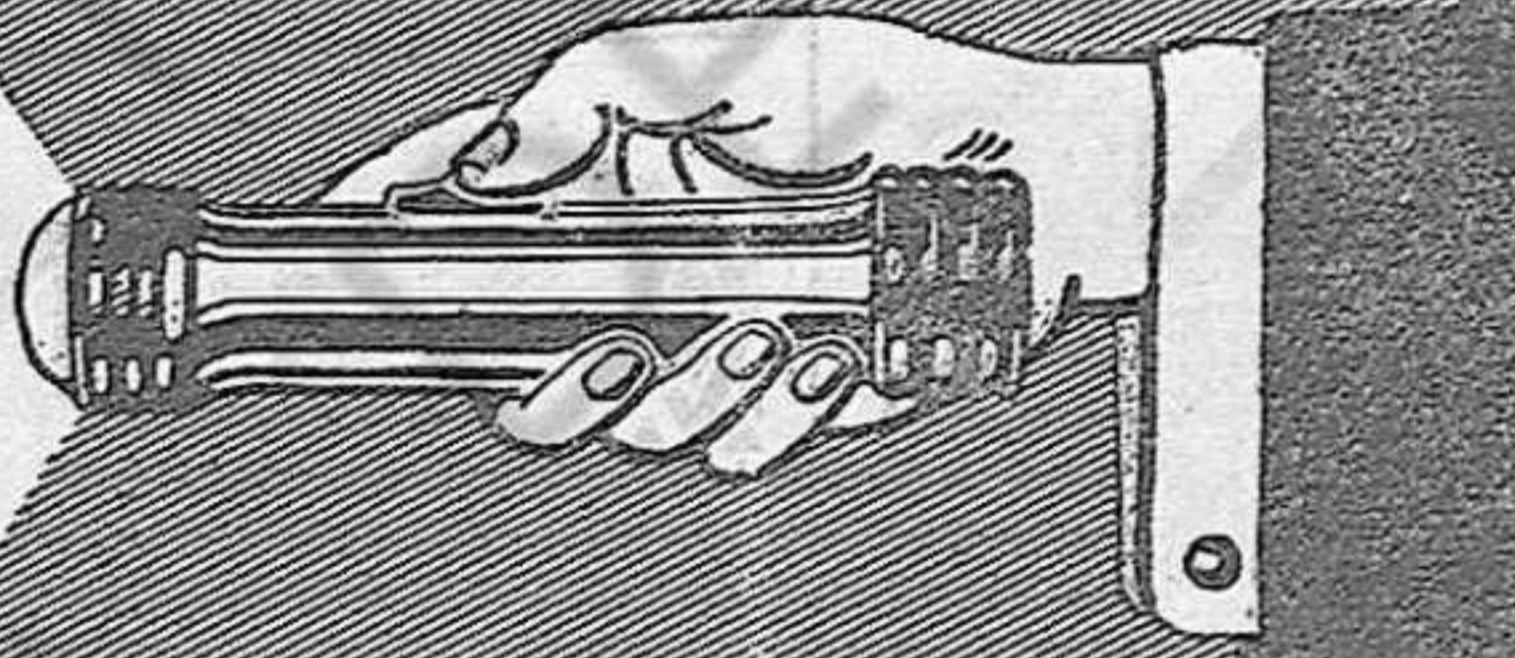
Mercaderies	—	6'10	3.ª
Mercaderies	7'15	7'35	2.ª 13.ª surti G.m
Correu	10'36	10'42	2.ª 13.ª
Exprés	12'23	12'25	1.ª 13.ª
Mixt	14'19	14'34	2.ª 13.ª
Mixt	16'01	16'30	2.ª 13.ª
Exprés	17'21	17'23	1.ª 13.ª
Correu	18'40	18'45	1.ª 2.ª 13.ª
Exprés	21'34	21'36	1.ª 13.ª

AL CAMP i a la CIUTAT.

AMB UNA LAMPARA DE MA I PILA ELÈCTRICA

LOT

INDREU BLUM BLANCA I PERMANENT A TOT ARREU

DE VENDA: F. Jaume Gelart, Caamaño, 12. - Andreu Sunyer, Girona, 25, FIGUERES

Catalanistes, homes de dreta, polítics assenyats, gent de pau i assiençada el vostre periòdic ha d'esser LA VEU DE L'EMPORDÀ i tot el que necessita de paper, plomes, tintes, targes i objectes d'escriptori heu d'adquirir-ho a la Impremta i Llibreria de LA VEU DE L'EMPORDÀ.

— Aparells de ràdio Bones ocasions, de varies marques i a preus reduïts, procedents de canvis per els de la insuperable marca «RADIOLA», de la Radió Corporation of America. Lluís Gifre, Monturiol, 7, Figueres. Telèfon, 78

— Per a vendre Casa, horta i quadres, situades al carrer de Rec d'Arnau. Raó, casa Eusebi Vidal, carrer Prat de la Ribera, n.º 22, bis, segon, primera.

— Ymbert, Sastre Trajos de llana, fil, vellut i blau de mecànic. Especialitat en equips de quota. Preus econòmics. Carrer de la Rutlla, núm. 3, Figueres.

PREPARADOS MANDRI

Por el Doctor F. MANDRI MEDICO Y QUIMICO FARMACEUTICO

CEREBRINO MANDRI

Verdadero específico del dolor nervioso o reumático, desapareciendo por rebelde, que sea.

CURA EL DOLOR

de cabeza, neuralgias (Faciales, Interocostales, de riñones, Clálica) y las molestias periódicas propias de la mujer.

PREVENTIVO Y CURATIVO DE LA GRIPE NUNCA PERJUDICA

TÓNICO MANDRI

PARA CONVALESCIENTES. NEURO-ASTÉNICOS ANÉMICOS Y DEBILITADOS

Reconstituyente para los delicados del estómago. Útil en todas las épocas del año.

Passaports

TRAMITACIO RÁPIDA.

Lluís Gifre, Monturiol, 7. — Teléf. 78.

BANCA ARNÚS Successora d'Evarist Arnús Fundada en 1846

Capital 10.000.000 de Ptes. completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22 — CASA MATEU: Passatge del Relloze

Sucursal de Figueres

Casades de Códol, núm. 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venda al comptat de valors de contractació corrent.

Cambra cuirassada amb departaments de lloguer

TUBS ESPECIALS PER A BAIXANTS D'AIGÜES

TELEF. 20768

ROCALLA S.A. CANUDA 2 BARCELONA

AGENCIA DE FIGUERES: JOAN YMBERT, RAMBLA, 31